

INSPIRATIONSPUNKTER [KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

26. april 2021
2021 - 5218
cetono

Samråd i ERU den 27. april 2021 – Spørgsmål AA, AB og AC stillet efter ønske fra Torsten Schack Pedersen, Anni Matthiesen og Christoffer Aagaard Melson (V).

- Tak for indbydelsen og også muligheden for, som Anne Matthiesen siger, at prøve at se, om vi kan rede trådene ud på, hvad er egentlig op og ned ift., når vi taler rejsebranchen, så er der både låneadgang, og der er tilskud. Og der er forskelle på de måder at gå til det på.
- Jeg vil gerne indlede dette samråd med at sige, at er helt enig i, at rejsebranchen befinder sig i en meget vanskelig situation, på grund af den corona-krise, som vi er på vej igennem.
- Derfor har det også ligget os meget på sinde at hjælpe branchen gennem krisen. Sammen med et bredt flertal af Folketingets partier – og der vil jeg gerne kvittere for det gode samarbejde – der har vi fået vedtaget flere støtteordninger, specifikt rettet mod rejsebranchen - både i form at lånemuligheder og direkte tilskud til branchen.

- Jeg ved, at disse støtteordninger har været med til at hjælpe branchen gennem en svær tid.
- Samtidig ser vi forhåbentligt ind i lysere tider med en ansvarlig genåbning af vores samfund. Der bliver udviklet coronapas både nationalt og internationalt. Der er lige indgået aftale om rejsevejledningerne, og Europa er så småt ved at åbne igen.
- Vi har med en branche at gøre, som har været særligt hårdt ramt af krisen. Derfor har vi fra Erhvervsministeriets side fra start været i tæt dialog med branchen omkring deres udfordringer. Og vi er fortsat i tæt og løbende dialog med branchen.
- Ud over de særlige ordninger i Rejsegarantifonden har rejsebranchen haft – som vi alle ved – samme adgang som andre erhverv til de generelle hjælpepakker til erhvervslivet. Og de har i øvrigt også gjort stor brug af dem i rejsebranchen.
- Jeg konstaterer også, at branchen ved flere lejligheder er blevet informeret om og aktivt er kommet med input til de støtteordninger, som regeringen sammen med et bredt flertal af Folketingets partier har vedtaget for at komme branchen til undsætning.

- Eksempelvis har branchen været med til at foreslå, at administrationen af ordningen kunne foregå i Rejsegarantifonden, da fonden har et særligt kendskab til rejsebranchen.
- På grund af Rejsegarantifondens særlige kendskab til branchen, er vi - som aftalekreds - også blevet enige om, at Rejsegarantifonden var det mest hensigtsmæssige sted at have denne ordning.
- I den forbindelse vil jeg bare understrege, at Rejsegarantifonden er oprettet ved særskilt lov og Erhvervsministeriet *ikke* har instruktionsbeføjelse over for Rejsegarantifonden.
- Jeg er derfor også glad for, at vi som aftalepartier i dag kan præsentere en løsning på den konkrete problematik, som dette samråd handler om.
- Og i det følgende vil jeg redegøre for den forskelligartede hjælp, som pakkerejsebranchen har modtaget, samt hvordan ordningerne hænger sammen.

Ad spørgsmål AA:

Vil ministeren redegøre for regeringens ageren i sagsforløbet, hvor en række hårdt pressede rejseudbydere indledningsvist er blevet meddelt af både regeringen og Rejsegarantifonden, at de måtte beholde eventuelt refunderede beløb fra underleverandører, hvorefter det viser sig at være i strid med EU-lovgivningen

om statsstøtte, som tilskriver, at beløb, som en rejseudbyder har fået refunderet fra en underleverandør, skal modregnes kompensationen (jf. »Koks i Rejsegarantifonden betyder, at rejseselskaber skal tilbagebetale 200 millioner, de troede, de kunne beholde: »Vi beklager, at vi har givet forkert vejledning««, Berlingske.dk, den 22. marts 2021 og »Vrede i rejsebranchen efter krav om tilbagebetaling af støtte« Jyllands-Posten.dk, den 18. marts 2021)?

- For at svare på det første spørgsmål AA, vil jeg gerne understrege, at det er vigtigt at adskille de forskellige støtteordninger, der er sat i værk for pakkerejsearrangørerne som følge af corona-krisen.
- Som følge af corona-krisen stillede regeringen hurtigt et lovforslag, hvorved der blev stillet en statsligt garanteret låneramme til Rejsegarantifonden. Forslaget blev vedtaget af et enigt Folketing tilbage den 26. marts sidste år.
- Lånet givet i loven er på 1,5 mia. kr. Rejseudbyderne har mulighed for at optage lån til at dække deres faktiske omkostninger i forbindelse med aflyste rejser.
- Tiltaget skulle hjælpe rejseselskabernes likviditet med henblik på, at den rejsende kan få godtgjort beløb, der er betalt til rejseudbyderen for pakkerejsen, hvis pakkerejsen er annulleret eller afbestilt som følge af corona og de restriktioner, som har været indført som følge af coronaen.
- Der er altså tale om et lån, som skal tilbagebetales.

- Efterfølgende har regeringen og en bred kreds af Folketingets partier ved en aftale af 12. maj 2020 indført et tilskud til rejsebranchen på 600 mio. kr. Sigtet var at tilskuddet skulle gå til at nedbringe de lån, der var optaget i perioden 26. januar til 14. april, hvor der var kollektiv hæftelse.
- Tilskuddet sikrede, at branchen *ikke* kollektivt skulle tilbagebetale de optagne lån og samtidig bortfaldt dele af selskabernes lån, hvormed de enkelte rejseudbyderes gæld blev nedbragt.
- Tilskuddet trådte midlertidigt i stedet for garantiordningen, hvor selskaberne kunne få dækket faktiske omkostninger.
- Det er vigtigt at adskille lånet på 1,5 mia. kr. og det tilskud på 600 mio. kr., som er givet til rejsebranchen.
- Og det er samtidig vigtigt at adskille den information, som er givet til pakkerejseudbyderne i forbindelse med henholdsvis lånet og tilskuddet.
- Så lad os starte med lånet på 1,5 mia. kr.

- I forbindelse med lånet, har Rejsegarantifonden den 15. maj 2020 udstedt en vejledning om opgørelse af faktiske omkostninger.
- Faktiske omkostninger er i denne sammenhæng dokumenterbare omkostninger relateret til de annullerede pakkerejser, der er afhængige af virksomhedens salg.
- De faktiske omkostninger kan relateres direkte til de annullerede pakkerejser, og virksomheden vil skulle afholde omkostningerne, uanset at pakkerejsen ikke gennemføres.
- Det fremgår af vejledningen, at når pakkerejsearrangørerne søger om et lån, skal anmodningen indeholde en opgørelse over de faktiske omkostninger.
- Dette skyldes, at pakkerejsearrangøren kun kan få dækket sine faktiske omkostninger af lånet.
- Så lad os gå over til tilskuddet på de 600 mio. kr.
- Som nævnt har regeringen og en bred kreds af Folketingets partier ved en aftale af 12. maj 2020 tilført et tilskud til rejsebranchen på 600 mio. kr.
- Tilskuddet skal gå til at dække trækket på lånet i den første periode af ordningen, der løb fra den 26. januar til og med den 13. april 2020.

- Statsstøttegodkendelsen af tilskuddet på de 600 mio. kr. er baseret på reglerne om såkaldt krisestøtte. EU-reglerne for krisestøtte stiller krav om påvisning af det faktisk lidte tab, man som erhvervsdrivende kan søge om kompensation for.
- Lånet er givet efter nogle andre statsstøtteregler, fordi der er tale om et lån og ikke et tilskud.
- I forhold til lånet stilles der ikke efter statsstøttereglerne på samme måde betingelser om at indfri trækket på lånet, hvis det efterfølgende lykkes at inddrive udeståender hos sine underleverandører.
- Når man læser en af de artikler, som har været i Berlingske, kan man godt få indtryk af, at vejledningen vedrørende faktiske omkostninger ift. statsstøtten også gælder for tilskuddet. Men det er ikke tilfældet.
- Pakkerejsearrangørerne er i forhold til vilkårene for tilskuddet derimod blevet informeret på andre måder.
- For det første er der udstedt en bekendtgørelse den 6. juli 2020 om bl.a. kompensation for faktiske omkostninger til rejseudbydere som følge af corona.

- Derudover har Rejsegarantifonden sendt alle tilskudsmodtagere en tro- og loveerklæring, som hver enkelt modtager har underskrevet. Det skal man for at få del i tilskuddet på 600 mio. kr. Information herom blev udsendt 2. oktober 2020.
- Endvidere har Rejsegarantifonden sendt såkaldte tilsagnsbreve til hver enkelt tilskudsmodtager. Disse breve blev udsendt den 17. og 18. december 2020.
- Både i bekendtgørelsen, i tro- og loveerklæringerne og i tilsagnsbrevene fremgår det tydeligt, at for at få adgang til tilskuddet på de 600 mio. kr., så skal eventuelle inddrevne beløb fra underleverandører betales tilbage.
- Jeg mener derfor ikke, at regeringen har vildledt pakkerejseudbydere omkring, at refunderede midler fra underleverandører mv. skal modregnes i tilskuddet.
- Det ændrer ikke ved, at jeg som jeg sagde indledningsvist fuldt ud erkender, at rejsebranchen befinder sig i en vanskelig situation. Det har sådan set ikke noget med det at gøre, det anerkender jeg.
- Jeg vil gerne fremhæve, at rejseselskaberne har haft adgang til de generelle hjælpepakker under hele coronakrisen. Og har gjort fint brug af dem.

- Ud over det stillede lån på 1,5 mia. kr. og det førnævnte tilskud på 600 mio. kr. så har vi politisk også besluttet at give et tilskud til konsolidering af fondskassen for pakkerejser i Rejsegarantifonden på 125 mio. kr.
- Tilskuddet skal gå til delvis dækning af de forventede merudgifter, som pakkerejsearrangørerne kollektivt vil blive pålagt som følge af konkurser inden for branchen.
- Derudover er der ydet et tilskud på op til 300 mio. kr., fordelt ligeligt på alle virksomheder, som er registreret i Rejsegarantifonden.
- De 300 mio. kr. skal benyttes til dækning af de tab på lånet, som måtte følge af, at konkursramte pakkerejseudbydere ikke kan tilbagebetale deres udestående forpligtelser på lån optaget i perioden 14. april 2020 og indtil videre indtil 30. april 2021, hvor ordningen foreløbigt løber til.
- Jeg mener derfor, at regeringen sammen med et bredt flertal af Folketingets partier har gjort meget for at støtte branchen i den vanskelige situation, som den befinder sig i.
- Men det er altså ikke muligt at give tilskud til udgifter, som virksomhederne reelt ikke har haft, fx fordi de har fået refunderet penge fra en underleverandør.

- Lad mig herefter gå videre til spørgsmål AB, hvor der spørges til, om jeg er enig i, at regeringen bærer et medansvar for den information, der er givet til rejseudbydere.

Ad spørgsmål AB:

Er ministeren enig i, at ministeren selv og dermed regeringen bærer et medansvar for at have vildledt en række i forvejen hårdt pressede rejseudbydere, som nu er bragt i en klemme som følge af regeringens og Rejsegarantifondens udmelding om, at de pågældende virksomheder kunne beholde eventuelt refunderede beløb fra underleverandører, som efterfølgende viste sig at være i strid med EU-lovgivningen om statsstøtte (jf. »Koks i Rejsegarantifonden betyder, at rejseselskaber skal tilbagebetale 200 millioner, de troede, de kunne beholde: »Vi beklager, at vi har givet forkert vejledning««, Berlingske.dk, den 22. marts 2021 og »Vrede i rejsebranchen efter krav om tilbagebetaling af støtte«, Jyllands-Posten.dk, den 18. marts 2021)?

- Som jeg også sagde tidligere, så er det vigtigt, at der bliver skelnet mellem den information, som branchen har fået i forbindelse med lånet, og den information, som branchen har fået i forbindelse med tilskuddet på 600 mio. kr.
- Samtidig vil jeg igen understrege, at Erhvervsministeriet ikke har instruktionsbeføjelse over for Rejsegarantifonden.
- Genstanden for dette samråd, vedrører den information som Rejsegarantifonden har givet til branchen på tilskuddet på 600 mio. kr.

- I forbindelse med tilskuddet på de 600 mio. kr., så er branchen blevet informeret om vilkårene for tilskuddet ad flere omgange - som jeg sagde: bekendtgørelsen, tro- og loveerklæring og slutteligt ved tilsagnsbrevet.
- Både tro- og loveerklæringer og tilsagnsbrevene er sendt ud til hver enkelt rejseudbyder, som har underskrevet de vilkår, der fremgår af skrivelserne.
- Jeg mener således ikke, at regeringen har vildledt rejsebranchen.
- Rejsebranchen er tværtimod ad flere omgange blevet informeret om, at refunderede midler fra underleverandører mv. skal modregnes i tilskuddet.
- Det har fra starten været vilkårene for den statsstøttegodkendelse, som ligger til grund for tilskuddet.
- Jeg anerkender, at det forlyder, at nogle rejseudbydere skulle have fået forkerte oplysninger fra Rejsegarantifonden.
- Dog har vilkårene hele vejen igennem fremgået klart og virksomhederne har skrevet under på både tro- og loveerklæring og modtaget tilsagnsbreve, hvor det fremgår, at

refunderede midler fra underleverandører skal modregnes tilskuddet.

- Administrerende direktør i Rejsegarantifonden har selv udtalt følgende: *»Der nogen, der spørger ind til det undervejs, og der svarer vi ikke godt nok eller præcist nok. Der kan jeg ikke sige andet, end at vi beklager, at vi har givet forkert vejledning,«*
- Det kan jeg kun erklære mig enig i.
- Det er langt fra alle selskaber, der har fået denne vejledning og det er ikke muligt at støtte ret på vejledning fra Rejsegarantifonden, når man har skrevet under på en tro- og loveerklæring, hvor det tydeligt fremgår, at man ikke kan beholde pengene.
- Hvis en rejseudbyder skulle være af den opfattelse, at vedkommende har modtaget fejlagtig vejledning fra Rejsegarantifonden og har lidt et tab på den baggrund, kan der anlægges en civil sag ved domstolene.

Ad spørgsmål AC:

Agter ministeren at tage initiativ til at finde en løsning, der kan hjælpe de berørte rejseudbydere ud af den klemme, som regeringen og Rejsegarantifonden har bragt dem i - og hvilke initiativer har ministeren i så fald i tankerne (jf. »Koks i Rejsegarantifonden betyder, at rejseselskaber skal tilbagebetale 200 millioner,

de troede, de kunne beholde: »Vi beklager, at vi har givet forkert vejledning««, Berlingske.dk, den 22. marts 2021 og »Vrede i rejsebranchen efter krav om tilbagebetaling af støtte«, Jyllands-Posten.dk, den 18. marts 2021)?

- Jeg vil herefter gå videre til besvarelsen af spørgsmål AC, der vedrører, om jeg vil tage initiativ til at finde en løsning, der kan hjælpe de berørte rejseudbydere.
- På vores møde i fredags i aftalekredsen bag de her løsninger til rejsebranchen, der oplevede jeg bred opbakning til at hjælpe en meget presset branche.
- Regeringen er selvfølgelig ligeså indstillede på at finde en løsning for pakkerejsebranchen, som samrådsindkalderne er. Derfor er jeg også glad for, at vi er nået frem til en løsning på den korte bane, som skitseret i indledningen.
- Jeg kan derudover orientere om, at Erhvervsministeriet har været i dialog med Europa-Kommissionen for at af-søge forskellige løsningsmodeller.
- I dialog med Kommissionen har vi undersøgt muligheden for at fravige fra kravet om, at beløb, som en rejseudbyder har fået refunderet fra sin underleverandør, skal fratrækkes kompensationen.

- Det er ikke en mulighed, da det i så fald vil være tale om overkompensation, og statsstøttetilskud må kun gives til dokumenterede udgifter. Hvis man får refunderet beløb fra en underleverandør, er det ikke længere en dokumenteret udgift.
- Erhvervsministeriet har også været i dialog med Kommissionen for at undersøge muligheden for, at rejseudbyderne kan modregne de udgifter, de har haft til at inddrive beløb fra underleverandører.
- Det er heller ikke muligt, da rejseudbyderne er forpligtet til at inddrive sådanne beløb i forbindelse med statsstøttegodkendelsen af tilskuddet.
- Erhvervsministeriet har derfor rejst spørgsmålet over for Kommissionen om selskaberne kan beholde tilgodehaver fra underleverandørerne som lån med krav om tilbagebetaling på 6 år – i stedet for her og nu – på lige vilkår med tilbagebetaling af lånet.
- Kommissionen har uformelt tilkendegivet, at det kan være muligt at lave en ordning, hvor rejseselskaberne kan konvertere beløb, der er inddrevet via underleverandører, til et statsgaranteret lån.

- Selskaberne vil altså kunne få mulighed for at betale beløbet tilbage over seks år i stedet for som nu, hvor kravet er hurtigst muligt.
- Jeg synes, at vi i lyset af de statsstøtteregler, som vi er forpligtede til at overholde, har fundet en fair og rimelig løsning for rejseudbyderne på den korte bane.
- Vi skal også huske på, at rejseudbyderne rent faktisk fortsat får et direkte tilskud, som i første omgang var et lån.
- Med den foreslåede løsning, får rejseudbyderne stadig mulighed for at opretholde de dele af tilskuddet, som de er berettiget til og blot opretholde det resterende beløb, som et lån, som faktisk også var udgangspunktet helt i begyndelsen.
- Løsningen, som vi nu er nået til enighed om, er med til at sikre, at rejseudbyderne ikke med det samme skal betale de penge tilbage, som de har inddrevet fra underleverandørerne.
- Når det er sagt alt sammen, så deler vi regeringen opfattelsen – som jeg har hørt bredt udtalt fra partierne omkring regeringen – at rejsebranchen er et særligt udsat erhverv.

Derfor vil der også være et fremadrettet spor i regi af sommerpakken, hvor andre initiativer til gavn for denne branche kan tænkes med.

- I udformningen af en løsning har det været vigtigt at tage højde for, at nogle rejseudbydere *ikke* har brugt låneordningen i Rejsegarantifonden, men selv har gjort en stor indsats for at få inddrevet beløb fra underleverandører, for at kunne tilbagebetale deres kunder *eller* har taget lån andre steder.
- Det er altså en løsning, der er fair og rimelig over for rejsebranchen samlet set.